

ΜΕΤΑΒΑΣΗ ΣΤΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ

Πώς θα προσαρμοστεί το παιδί μου στο Δημοτικό σχολείο;

Η μετάβαση των νηπίων από το Νηπιαγωγείο στο Δημοτικό Σχολείο θεωρείται μια εξαιρετικά κρίσιμη εμπειρία στη ζωή του παιδιού επειδή θέτει τις βάσεις της μετέπειτα σχολικής του πορείας. Η ομαλή του μετάβαση δεν αποβλέπει μόνο στην ακαδημαϊκή επιτυχία του μαθητή αλλά κυρίως στη καλλιέργεια συναισθημάτων κοινωνικής και συναισθηματικής επάρκειας. Είναι σημαντικό λοιπόν η μετάβαση να γίνει με τέτοιο τρόπο, ώστε τόσο τα παιδιά όσο και οι οικογένειές τους να έχουν μια θετική άποψη για το σχολείο και ιδιαίτερα τα παιδιά να έχουν την αίσθηση ότι είναι επαρκείς ως μαθητές. Η έλλειψη ωστόσο συνέχειας και σταθερότητας μεταξύ του προγράμματος του Νηπιαγωγείου και της Α΄ Δημοτικού - ιδιαίτερα στην οργάνωση του χώρου- και ο διαφορετικός τρόπος διεξαγωγής της εκπαιδευτικής διαδικασίας δε διευκολύνει την ομαλή μετάβαση των παιδιών. Αυτή η ασυνέχεια δημιουργεί ιδιαίτερο άγχος στα παιδιά που πολλές φορές επιτείνεται από τους ίδιους τους γονείς.

Προσπαθώντας να συμβάλουμε στην ομαλή μετάβαση των παιδιών στο Δημοτικό Σχολείο είναι σημαντικό όλοι οι εμπλεκόμενοι φορείς εκπαιδευτικοί, γονείς και παιδιά να συνεργαστούν προς την επίτευξη του κοινού σκοπού. Στα Νηπιαγωγεία δουλεύουν συνήθως προγράμματα που βοηθούν τα νήπια να προσαρμοστούν ευκολότερα στο μελλοντικό νέο τους περιβάλλον. Με:

- Επισκέψεις γνωριμίας και εξοικείωσης των παιδιών του Νηπιαγωγείου με τους χώρους και τα πρόσωπα του Δημοτικού Σχολείου.
- Επισκέψεις γνωριμίας και εξοικείωσης με τις εκπαιδευτικές μεθόδους και τις δραστηριότητες του Δημοτικού Σχολείου.
- Οργάνωση και πραγματοποίηση κοινών εκπαιδευτικών δράσεων των νηπίων με τους μαθητές της Α΄ Δημοτικού.

- Δράσεις για την έγκαιρη διάγνωση μαθησιακών και άλλων δυσκολιών και την εφαρμογή μέτρων στήριξης των νηπίων με τη συνδρομή του ΚΕ.Δ.Δ.Υ.
- Εμπλοκή γονέων στη διαδικασία της μετάβασης.

Με στόχους:

- ✓ Να γνωρίσουν τα νήπια τους χώρους και τα πρόσωπα του Δημοτικού Σχολείου.
- ✓ Να εξοικειωθούν με τις εκπαιδευτικές μεθόδους και δραστηριότητες της Α' Δημοτικού.
- ✓ Η ενημέρωση των γονέων και η ευαισθητοποίησή τους για τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν τα παιδιά κατά τη σχολική μετάβαση και η εφαρμογή μέτρων στήριξής τους.
- ✓ Η έγκαιρη διάγνωση νηπίων με μαθησιακές ή άλλες δυσκολίες.

Τι αναμένει η δασκάλα της Α' τάξης από τα «πρωτάκια» της ή αλλιώς η σχολική ετοιμότητα:

- Να πειθαρχούν σε βασικούς κανόνες συμπεριφοράς μέσα και έξω από την τάξη.
- Να κοινωνικοποιούνται χωρίς σοβαρές δυσκολίες με τα άλλα παιδιά της ηλικίας τους.
- Να ακολουθούν προφορικές οδηγίες ενός ή δύο σκελών.
- Να εκφράζονται χρησιμοποιώντας ολοκληρωμένες προτάσεις.
- Να μπορούν να αιτιολογήσουν την άποψή τους
- Να μπορούν να αναλύουν φωνολογικά μια λέξη
- Να αναγνωρίζουν το όνομά τους γραμμένο κάπου.
- Να μετρούν μέχρι το δέκα.
- Να σειροθετούν και να συγκρίνουν τους αριθμούς 0-10.
- Να αναγνωρίζουν και να ονομάζουν τα βασικά σχήματα (κύκλος, τετράγωνο, ορθογώνιο, τρίγωνο).
- Να κατανοούν και να χρησιμοποιούν σε περιγραφές και συγκρίσεις αντικειμένων τις προμαθηματικές έννοιες (πλατύ-στενό, μακρύ-κοντό, ψηλό-χαμηλό, κλπ).
- Να αναγνωρίζουν και να ονομάζουν τα χρώματα.
- Να κρατούν με λειτουργική λαβή το μολύβι.
- Να χρωματίζουν, χωρίς να βγαίνουν έξω από τις γραμμές του περιγράμματος.

1. Δεξιότητες επικοινωνίας και γενικές γνώσεις

Με τον όρο δεξιότητες επικοινωνίας εννοούμε την ικανότητα του παιδιού από τη μια να επικοινωνεί με σαφήνεια τις ανάγκες του και από την άλλη να κατανοεί τους άλλους (δηλαδή, ομιλία και ακρόαση). Τα παιδιά που μπορούν να επικοινωνούν καλά, ως ομιλητές και ακροατές, και που είναι περίεργοι να μάθουν για τον κόσμο γύρω τους, είναι τα παιδιά που είναι έτοιμα να επιτύχουν στο σχολείο, αλλά και σε κάθε τομέα στη ζωή τους. Συνήθως παιδιά με ανεπτυγμένες δεξιότητες επικοινωνίας και επαρκείς γενικές γνώσεις:

- μπορούν να διηγούνται ιστορίες που έχουν ακούσει
- παίζουν, μόνα ή με φίλους, παιχνίδια φαντασίας
- κατανοούν προφορικές οδηγίες και τις εκτελούν
- μπορούν να εκφράσουν τις ανάγκες τους σε ενήλικες ή συνομήλικούς τους, με τρόπο που να γίνονται κατανοητά

2. Συναισθηματική ωριμότητα

Συναισθηματική ωριμότητα, είναι η ικανότητα του παιδιού να αναγνωρίζει και να εκφράζει τόσο θετικά όσο και αρνητικά συναισθήματα, με ποικίλους τρόπους, που να ταιριάζουν σε κάθε περίπτωση επικοινωνίας. Είναι, επίσης, η ικανότητα της ενσυναίσθησης (το να βάζουν τον εαυτό τους στη θέση του άλλου) και της προθυμίας να βοηθήσουν άλλους που έχουν ανάγκη.

3. Κοινωνικές δεξιότητες

Με τον όρο κοινωνικές δεξιότητες εννοούμε την ικανότητα των παιδιών να συνεργάζονται, να περνούν καλά με τους άλλους και να κάνουν φίλους. Ακόμα, στον όρο αυτό συμπεριλαμβάνεται η ικανότητα ανάληψης ευθύνης, η επίδειξη σεβασμού, η ικανότητα επίλυσης προβλημάτων και προσαρμογής σε ρουτίνες.

4. Γλωσσική και γνωστική ανάπτυξη

Με τον όρο γλωσσική και γνωστική ανάπτυξη εννοούμε την ικανότητα αναγνώρισης λέξεων και αριθμών, την αρίθμηση και την επάρκεια μνήμης, καθώς επίσης και τις πιο προηγμένες μορφές γραφής και ανάγνωσης. Παιδιά των οποίων η γλωσσική και γνωστική δεξιότητα είναι κατάλληλη για τον ομαλή μετάβαση στο δημοτικό σχολείο:

- αναγνωρίζουν το όνομά τους γραμμένο κάπου
- αναγνωρίζουν κάποιες ταμπέλες σε οικείο τους περιβάλλον (κοντά στο σπίτι ή στο σχολείο τους)
- παίζουν με μολύβια και χρώματα
- αναγνωρίζουν τα χρώματα και τα βασικά σχήματα
- αναγνωρίζουν κάποια από τα γράμματα του αλφαβήτου
- δείχνουν ενδιαφέρον στα βιβλία και απολαμβάνουν να τα μετροφυλλούν
- είναι ικανά να θυμούνται γεγονότα, ιστορίες, οδηγίες κλπ

5. Σωματική υγεία και ευεξία

Σωματική υγεία και ευεξία είναι η φυσική ετοιμότητα για το σχολείο, η σωματική [ανεξαρτησία](#), καθώς επίσης και οι ανεπτυγμένες κινητικές δεξιότητες. Τα παιδιά με σωματική υγεία και ευεξία έχουν μεγαλύτερη [συγκέντρωση](#), καλή μνήμη, αυξημένη δημιουργικότητα και δεξιότητες επίλυσης προβλημάτων. Αποτέλεσμα όλων αυτών είναι να έχουν τα παιδιά αυξημένη αυτοεκτίμηση και μειωμένο [άγχος](#). Συνήθως αυτά τα παιδιά:

- καταναλώνουν θρεπτικά γεύματα και δεν πηγαίνουν στο σχολείο πεινασμένα
- κοιμούνται αρκετά, ώστε να έχουν αρκετή ενέργεια
- μπορούν να πάνε στο αποχωρητήριο από μόνα τους
- είναι ντυμένα ανάλογα με τις καιρικές συνθήκες
- έχουν ανεπτυγμένες τις κινητικές δεξιότητες
- χειρίζονται μικρά και λεπτά αντικείμενα

Πώς κρατούμε το μολύβι σωστά:

Ο τρόπος με τον οποίο κρατά το παιδί το μολύβι είναι πολύ σημαντικός, γιατί καθορίζει την κίνηση κατά τη γραφή. Τα δάκτυλα θα πρέπει να ακουμπούν το μολύβι 1-3 εκ. από τη μύτη του μολυβιού και θα πρέπει να είναι σε θέση να κινούνται ανεξάρτητα το ένα από το άλλο. Τα παιδιά που γράφουν με το αριστερό τους χέρι θα πρέπει να κρατούν το μολύβι λίγο ψηλότερα (3 εκ.), έτσι ώστε να μπορούν να βλέπουν αυτό που

γράφουν. Ο αντίχειρας, ο δείκτης και το μεσαίο δάχτυλο πρέπει να μοιράζονται εξίσου το κράτημα του μολυβιού.

Προβλήματα που παρατηρούνται συχνά:

- το μεσαίο δάχτυλο να είναι στο πάνω μέρος τους μολυβιού
- ο αντίχειρας να είναι πάνω από το δείκτη
- ο αντίχειρας να είναι τεντωμένος
- ο αντίχειρας και ο δείκτης να είναι παράλληλα

Θα πρέπει να τονιστεί ότι, παιδιά τα οποία δεν κρατούν με τον ενδεδειγμένο τρόπο το μολύβι, αλλά αυτό δεν τους εμποδίζει κατά τη γραφή τους, δεν θα πρέπει να προβληματίζουν τους γονείς. Παιδί, το οποίο η λαβή του μολυβιού του αποτελεί ανασταλτικό παράγοντα κατά τη γραφή, θα πρέπει να προβεί σε αξιολόγηση από Εργοθεραπεύτρια, για πιο εξειδικευμένη παρέμβαση.

Συμπερασματικά

Το πέρασμα από το νηπιαγωγείο στο δημοτικό είναι αναπόφευκτες αλλαγές στη ζωή του παιδιού μας και τη δική μας. Όπως και με τις άλλες αλλαγές, **χρειάζεται χρόνος, υπομονή και θετική στάση από όλα τα εμπλεκόμενα μέρη.**

Το παιδί που εισπράττει απαισιοδοξία από το περιβάλλον του αναχαιτίζεται, ενώ αυτό που απολαμβάνει την αισιοδοξία, προχωρά με σταθερό βηματισμό.

Καλό καλοκαίρι